

ŽIVOT

Posebnost katoličkih škola u Hrvatskoj – otvorenost prema svijetu, prema drugima i drugačijima

OSNOVNA ŠKOLA LOTRŠČAK / FOTO: FACEBOOK

Katoličke škole, kako u Europi tako i u Hrvatskoj, mjesta su ekumenske i međureligijske suradnje i dijaloga. Neke katoličke škole pohađaju i ateisti, odnosno pripadnici drugih religija, a neke imaju izvrsnu suradnju s drugim vjerskim školama. Donosimo razgovor s ravnateljima triju katoličkih škola u Hrvatskoj koji navedeno potvrđuju.

22.10.2023. / 14:44 / Branimir Gubić

Sveti Ivan Pavao II. kaže da su katoličke škole istovremeno mjesta evangelizacije, cjelovitoga odgoja, inkulturacije i učenja o životnome dijalogu između mladih i različitih religija i društvenih okruženja. Upravo je osoba, učenik u središtu odgojno-obrazovne djelatnosti katoličke škole. Odgaja ih se tako da mogu skladno razvijati svoje tjelesne, ćudoredne i umne darove, da steknu što savršeniji osjećaj odgovornosti i ispravnu upotrebu slobode te da se osposobe za djelatno sudjelovanje u društvenom životu. U temeljima katoličke škole je pogled na stvarnost koja dolazi iz kršćanskog iskustva.

Sve navedeno su i svjedočanstva ravnatelja triju katoličkih škola koje su se uključile u ovaj novinarski projekt čija je tema „Katoličke škole – mjesta izgradnje dijaloga i širenja ekumenizma u hrvatskome društvu“.

Ravnatelj **Katoličke gimnazije u Požegi** Ivan Bedeničić ističe kako je njegova gimnazija, kao uostalom i druge katoličke škole, posebna zbog odgojne komponente, individualnog pristupa svakom pojedinom učeniku, a navodi i mnoštvo aktivnosti i projekata koje pridonose jačanju zajedništva. „Jao školi koja bi to nje govala samo prigodno! Svaki dan je nova prilika, a projekti su tu da se nadahnemo, poučimo, možda intenzivnije doživimo. Sportska druženja, mise, molitve, kampiranja, promocije, pjevanje, međusobna

pomoć, predavanja...sve je to dobro, ali bez svakodnevnog ‘ordinaria extraordinarie’ ništa!“, svjedoči Bedeničić. Ističe i kako imaju dobru suradnju s učenicima i roditeljima. Kao razlog upisa u katoličku školu, ravnatelj gimnazije u Požegi navodi da učenici katoličku školu prepoznaju i cijene zbog dobre i prijateljske atmosfere, a roditelji zbog povjerenja u dobar odgoj i solidnu naobrazbu. Za svoje suradnike, nastavnike, navodi da su „praktični katolici, a onda dobri profesori, predani radu te otvoreni. A kakvi bi trebali biti? Uzor nam je Krist, pa sveci, dobri ljudi...“

Naglašava da suradnjom, međusobnim upoznavanjem i zajedničkim projektima nastoje kao škola biti mjesto izgradnje dijaloga i širenja ekumenizma u hrvatskom društvu. „Suradujemo na projektima sa Srpskom pravoslavnom gimnazijom iz Zagreba i Islamskom gimnazijom iz Zagreba“, naveo je Bedeničić.

O posebnosti svoje škole ravnateljica **Ženske opće gimnazije Družbe sestara milosrdnica s pravom javnosti u Zagrebu** Vesna Dinjar, s. Danijela, kaže da ono što njihove učenice najviše ističu je puno izvannastavnih i fakultativnih predmeta i projekata te raznolika putovanja koja organiziraju tijekom godine, tj. tijekom srednjoškolskog obrazovanja.

„Smatramo da je naša škola mjesto gdje učimo i izgrađujemo dijalog te ekumenizam, a oko toga osobitu brigu imaju naša knjižničarka kroz program fakultativne nastave pod nazivom ‘Međureligijska kultura’ te vjeroučiteljica u nastavi vjeronauka. Tijekom školske godine one organiziraju različite projekte s tim ciljem te posjećuju s učenicama ustanove drugih religija ili kršćanskih crkava“, kazala je Dinjar ističući suradnju s Islamskom gimnazijom dr. Ahmeda Smajlovića te Srpskom pravoslavnom općom gimnazijom „Kantakuzina Katarina Branković“.

Da je ova katolička srednja škola zaista plodno tlo ekumenizma dokaz su upisane učenice drugih vjeroispovijesti. „Prošle godine upisali smo učenicu romske nacionalne manjine koja nije isticala svoju vjersku pripadnost, ali smo naknadno saznali da pripada drugoj kršćanskoj crkvi. Prije nekih osam godina imali smo učenicu iz Koreje čiji je otac evangelički pastor. Upisana je u školu jer su roditelji smatrali da je to za nju dobro okruženje, a budući da je kršćanska smatrali su da neće ništa loše ovdje čuti“, svjedoči ravnateljica.

Također, naglašava kako se broj učenika iz godine u godinu povećava. „S obzirom da u zadnje tri godine, što zbog potresa, što zbog pandemije nismo imali bodovni prag te nam se upisao i određeni broj učenica s manjim brojem bodova, smatramo da ove godine imamo porast broja upisanih jer smo i

postavili prag i upisali tri razreda. Svakako smo i vidljiviji na nekim društvenim mrežama te je vjerojatno i to pridonijelo dobrom broju upisanih, a u velikom broju je tome ipak pridonijela usmena predaja naših bivših učenica“.

Veliki rast zainteresiranih, a onda i upisanih učenika ima i **Katolička osnovna škola „Josip Pavličić“ u Rijeci**. „Ove školske godine našu školu upisala su 42 nova prvašića. U ovom trenutku škola broji 338 učenika; 188 u Razrednoj nastavi i 150 učenika u Predmetnoj. Godine 2015., kad je škola osnovana, imala je 37 učenika, 2023. godine, 8 godina poslije, broji 338 učenika. Rast je velik. Upisujemo dva razreda po generaciji, ali po interesu roditelja, mogli bismo otvoriti i treći odjel (c razred)“, istaknula je ravnateljica ove škole Jasna Buketa.

Kaže da u školi imaju učenika ne-katolika, da uvažavaju običaje drugih, uče i upoznaju vjerske zajednice na području Grada Rijeke radi izgradnje kulture različitosti i mira. „Suradujemo sa svim osnovnim školama čiji je osnivač Primorsko-goranska županija i Grad Rijeka na različitim razinama (programi, zajednički kadar i sl.). U proljeće 2023. bili smo domaćini osnovnim školama Grada i Županije povodom 35. smotre školskih učeničkih zadruga. Grad Rijeka je ove godine osigurao besplatne radne bilježnice za sve učenike škole, iako je osnivač vjerska zajednica, a ne lokalna vlast. Suradnja raste“, naglasila je ravnateljica Buketa.

Ova škola nudi različite oblike nastave, a osim redovne, dodatna i dopunska posebno su koncipirane. „Izborna nastava (njemački, talijanski, francuski, latinski, španjolski, informatika) nudi prošireni obrazovni sadržaj; cilj je zalagati se za izvrsnost škole u obrazovnoj zajednici. Od 1. do 8. razreda izvannastavnih aktivnosti ima više od 40, uključujući i druge projekte i obuke. Terenska i izvanučionička nastava organizirana je temeljito i korelativno i sveprisutna je cijelu nastavnu godinu. Izvanškolske aktivnosti održavaju se nakon 16 sati u zgradi škole (japanska matematika, sportske i glazbene aktivnosti) što roditeljima odgovara zbog dnevne rutine i rasporeda, a učenike potiče na prakticiranje sportskih i drugih sadržaja. Škola razvija suradnju s vanjskim čimbenicima obrazovnog procesa, radi na izgradnji kvalitetnog odnosa s roditeljima, stručnim službama, nadležnim uredima. Škola humanitarno djeluje u društvu; aktivira sve uzraste na osjetljivost prema drugima, radi na razvijanju empatije i čovječnosti, moralnosti. Upravo nedostatak empatije dovodi do problema u školi i u obitelji. Roditelji posebno cijene naš Cjelodnevni odgojno-obrazovni rad (od 1. do 4.) jer su djeca u školi od 8 do 16 sati. U tom programu smjenjuju se u

balansirajućem rasporedu svi oblici nastave i opisanih aktivnosti (plus organizirano slobodno i slobodno vrijeme). Kurikulumski – do 20% duhovnog sadržaja integrirano je u svaki predmetni kurikulum. Učenici nose školsku odjeću, postoji kodeks odijevanja, izgledaju usklađeno s odgojno-obrazovnom funkcijom škole“, navela je Buketa.

Istaknula je i jedan poseban projekt – „U gostima“. Naime, roditelji u sklopu ovog projekta ulaze u učionice i prezentiraju svoje profesije. „Posjete tako razredne odjele roditelji glazbenici, menadžeri, novinari, policajci, vatrogasci, majke balerine... Dolaze s opremom, pratljom. Neki pak roditelji organiziraju odlazak učenika na njihova radna mjesta; laboratorije, hotele, radio postaje... Učitelji posjećuju druge učitelje na nastavi, stariji učenici pomažu mlađima, ravnatelj ulazi u razrede kao predavač. Mjesečne svete mise su zajedničke; svi se dionici školskog procesa povezuju vertikalno i horizontalno“, naglasila je ravnateljica ove riječke katoličke škole.

Spomenuti ravnatelji triju osnovnih škola za svoj posao kažu da ga vole i da ga rade odgovorno. „Mislim da smo povlašteni kao vjernici i radnici. Briga osnivača uključuje i djelatnu pomoć, a profil roditelja i učenika omogućuje skladno djelovanje ipak probrane zajednice na evanđeoskim temeljima. Odakle snaga? Molitva, molitva zahvale, molitva traženja, molitva u veselju i tuzi“, kazao je ravnatelj Bedeničić iz Požege.

Da je izazovno u današnjem vremenu biti ravnatelj katoličke škole smatra ravnateljica Dinjar iz Zagreba. „No, svakako u velikoj mjeri u tome pomaže duhovnost i kontinuiran rad na osobnoj duhovnosti jer bez vjere čovjek bi ponekad zapao i u malodušnost. Biti ravnatelj katoličke škole nije samo služba, to je i poziv i poslanje, i kad se kao takvo prihvati, u duhu vjere, osjeća se i Božja prisutnost i Njegova pomoć“, svjedoči.

„Biti ravnatelj katoličke škole časna je funkcija, ali izrazito zahtjevna. Očekivanja su velika, odgovornost golema, a funkcija je dvostruka: odgovara i crkvenoj i svjetovnoj vlasti. Duhovnost živim kroz biblioterapiju i odlascima na tihe svete mise u četvrti u kojoj živim. Važan je mir u duši za obnašanje ove funkcije“, istaknula je ravnateljica Buketa iz Rijeke

Kako vide budućnost katoličkih škola u Hrvatskoj?

Što se tiče osnovnih škola, ravnatelj Bedeničić kaže kako je perspektiva njihova rasta veća u odnosu na srednje škole. „Uvijek će biti izazovno ‘konkurirati’ ostalim školama. Govoriti o vjeri je jedno, ali kada to počinjemo živjeti nije baš ružičasto. Smatram da je katolička škola (i da će to potrebnije

biti!) oaza u kojoj treniramo (i sebe i roditelje i učenike) i osposobljavamo za život u svakojakim ‘pustinjama svijeta’ koje trebaju ‘sol svijeta’. Mislim da je preskromno reći da danas nije dobro, a pretenciozno da će sutra biti bolje! Evanđelje je radost koju nije lako živjeti danas, ali neće biti ni sutra. Ali nema čudesnijeg života od života na tim temeljima! A katolička škola je povlašteno mjesto koje nam je dano za svjedočenje upravo takvog života! Jesmo li dobri ne znam, ali znam da možemo biti bolji!“, svjedoči Bedeničić.

Buketa misli da će se osnivati nove katoličke škole jer, kako kaže, novo doba donosi polako i vrstu povratka tradicionalnim vrijednostima na kojima počiva svako dobro društvo.

„Dobre su vrijednosti na kojima škola počiva. Kršćanski način čvrst je temelj. Treba njegovati te vrijednosti, zahtijevati ih, razvijati, ne posustati. Duhovnik u katoličkoj školi mora postati stručni suradnik i biti svaki dan na svom radnom mjestu; dostupan i djeci i djelatnicima i roditeljima. Sada to nije tako. Imamo duhovnika jedanput tjedno u vizitaciji. A upravo duhovnik živi od riječi, od ljubavi, od smisla i potreban je u katoličkoj školi svakodnevno“, istaknula je.

Nešto neodređenija bila je ravnateljica Dinjar. „Gledajući društvene prilike, tko bi mogao bilo što predvidjeti, no postoje naznake da bi broj katoličkih škola mogao rasti s obzirom da roditelji žele zaštititi djecu od različitih nekršćanskih utjecaja koji su u zadnje vrijeme sve glasniji, no postoji mogućnost i smanjenja broja katoličkih škola obzirom na sve jači utjecaj upravo tih nekršćanskih utjecaja. Preostaje nam raditi i vidjeti što će budućnost donijeti“, naglasila je.

Ističe da nije neki vizionar i da joj je teško reći reći što će vrijeme i društvene prilike donijeti, no misli da „svakako katoličke škole moraju koristiti sva dostupna sredstva kako bi bile i vidljive, ali i budno paziti i slušati bilo/puls svojih učenika i obitelji jer smo našim obiteljima i produžena ruka odgoja te nastojati oko kvalitetnog obrazovanja kako bi naši učenici bili konkurentni svojim kolegama prilikom upisa na željene fakultete.“

Svo troje ravnatelja naglašavaju dobru suradnju s roditeljima, ali i sa svojim djelatnicima. Možemo reći kako im je za školu zajednički nazivnik „Njiva Gospodnja“, na kojoj marljivo rade i ulažu trud s obzirom na poslanje koje imaju, ne želeći pritom izgubiti ničije povjerenje, a ponajviše ne Gospodinovo.

— — —

Autor: Branimir Gubić, vanjski suradnik Hrvatske katoličke mreže
(branimir.gubic@hkm.hr)

* Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

Ključne riječi: katoličke škole

Daljnje korištenje vijesti u medijima samo uz prethodno odobrenje izdavača.
Sva prava pridržana © 2018 - 2023 Hrvatska katolička mreža